

AGRARIËRS

NIEUWSBRIEF VOOR AGRARIËRS IN DE NOORDOOSTPOLDER EN ZUIDELIJK EN OOSTELIJK FLEVOLAND

NAJAARSCHOUW

Binnenkort is het weer zover. Op maandag 17 november 2014 vindt de jaarlijkse najaarschouw plaats. Medewerkers van Waterschap Zuiderzeeland controleren op deze dag en de daaropvolgende dag(en) of u uw sloten goed heeft onderhouden. Dit doen zij niet alleen bij u maar ook bij sloten van o.a. gemeenten, natuurorganisaties en particulieren. Het is voor alle partijen van groot belang dat de sloten gemaaid en geschoond zijn, zodat wateroverlast in de herfst en winter zo veel mogelijk wordt voorkomen.

Tijdens de najaarschouw worden de meeste sloten in Flevoland gecontroleerd. Sloten die niet worden geschouwd, zijn sloten:

- die ondieper dan 80 cm zijn;
- waarvoor een ontheffing is verleend door het waterschap;
- die binnen het gebied van één eigenaar (zogenaamde "interne" sloten) liggen;
- langs wegen waarop géén drainage uitkomt;
- langs erven die géén waterafvoerende functie hebben.

Onderhoudsplicht

De plicht tot het onderhouden van sloten staat in de Keur Waterschap Zuiderzeeland >

In deze nieuwsbrief:

- Evenementen op agrarische bedrijven
- Spoelbedrijven
- Wateroverlast Zuidelijk Flevoland: samen oplossingen zoeken
- Actieplan Bodem & Water
- Najaarsbespuitingen

WATERSCHAP
ZUIDERZEE LAND

UW WATERSCHAP

2011 vermeld. In de zogenaamde Legger watergangen landelijk gebied is aangegeven wie onderhoudsplichtig is voor welke sloten. De eigenaar of erfpachter van het perceel waar de sloot langsloopt, is onderhoudsplichtig. In de meeste gevallen ligt de grens van de onderhoudsplicht in het midden van de sloot.

Bij de zomerschouw van 1 juli 2014 is gebleken dat hier wat onduidelijkheid over bestaat. Deze onduidelijkheid bleek bij het onderhoud aan de wegsloten. In het verleden werd de gehele slootbodemp door de gemeente gemaaid en geschoond. Omdat de gemeente te laat was met het onderhoud aan deze sloten, zat de gehele slootbodemp er nog in. De gemeente is echter verantwoordelijk voor het onderhoud aan de halve slootbodemp en daarom zijn ook vele agrariërs en particulieren aangeschreven. Dit heeft tot vele reacties

bij het waterschap geleid. Als u wilt dat de gemeente de halve slootbodemp voor u maait en schoont, dan zult u hiervoor zelf afspraken moeten maken. Het waterschap heeft hier geen rol in. U blijft verantwoordelijk voor uw deel! Dit geldt ook voor bijvoorbeeld kavelsloten.

Schouwkaart

Wilt u weten welke sloten onder de najaarschouw vallen, ga dan naar www.zuiderzeeland.nl/schouw. U vindt hier de digitale en actuele schouwkaart. Per sloot is aangegeven hoe vaak (één, twee of drie keer per jaar) en wanneer (15 juni, 1 juli, 15 augustus of 15 november) u deze moet maaien en schonen. Als u nog vragen heeft over de schouw, dan kunt u contact opnemen met de heer B. Warmolts (Noordoostpolder), telefoonnummer (0527) 630 560 of de heer B. Wijma (Oostelijk en Zuidelijk Flevoland), telefoonnummer (0320) 269 600.

Nalatigheid

Wij gaan ervan uit dat u ervoor zorgt dat u op of vóór de schouwdatum uw sloten heeft gemaaid en geschoond. Is dit niet het geval, dan ontvangt u een schouwbrieff van het waterschap. U heeft dan veertien dagen de tijd om het onderhoud alsnog zelf uit te voeren. Hierna vindt de herschouw plaats en heeft u het gevraagde onderhoud niet uitgevoerd, dan ontvangt u een bestuursdwangbrieff. Na drie keer 24 uur laat het waterschap uw sloot maaien en schonen door een aannemer. De kosten hiervan worden bij u in rekening gebracht.

Na de herschouw volgt ook een bestuurlijke strafbeschikking. Dit betekent dat u een geldboete krijgt en de hoogte hiervan bedraagt per sloot € 100,- voor een natuurlijk persoon en € 300,- voor een rechtspersoon. ■

EVENTEMENTEN OP AGRARISCHE BEDRIJVEN

Als u een evenement op uw agrarisch bedrijf organiseert, denkt u dan ook aan het afvalwater? Waterschap Zuiderzeeland constateert dat bij sommige evenementen het afvalwater niet op de juiste manier wordt geloosd. Ook voor dit soort lozingen zijn er milieuregels en in dit artikel leest u hier meer over.

Evenementen

Op agrarische bedrijven vinden bijvoorbeeld de volgende evenementen plaats:

- open dag;
- schuurfeest;
- paardenconcours.

Het waterschap ziet graag dat u bij het organiseren van dit soort evenementen ook aan de lozing van huishoudelijk afvalwater (toiletten, wasbakken e.d.) denkt. Medewerkers van het team Watertoezicht constateren dat bij sommige evenementen het afvalwater op een te kleine zuiveringsvoorziening of zelfs rechtstreeks in de sloot

wordt geloosd. Hierdoor komen te veel voedingsstoffen in het oppervlaktewater terecht en ontstaan zuurstofproblemen. De in het water levende dieren vinden dit niet zo prettig!

Milieuregels

De lozing van afvalwater ten gevolge van evenementen is geregeld in het Activiteitenbesluit milieubeheer en het Besluit lozen buiten inrichtingen. In beide besluiten zijn regels opgenomen over de lozing van huishoudelijk afvalwater. Het lozen van afvalwater dient bij voorkeur in de riolering plaats te vinden. Is er geen riolering aanwezig,

dan mag u het afvalwater via een zuiveringsvoorziening (septic tank of IBA-systeem) in het oppervlaktewater of de bodem lozen. U heeft hiervoor wél eerst toestemming van het waterschap (oppervlaktewater) of de gemeente (bodem) nodig. Ook is het mogelijk om het afvalwater in de gier- of mestkelder te lozen. Het waterschap adviseert u om het afvalwater op te vangen en door een erkend bedrijf te laten afvoeren naar één van onze afvalwaterzuiveringsinstallaties.

Vragen?

Als u vragen heeft over de lozing van

afvalwater bij een evenement op uw bedrijf of u wilt hiervoor toestemming vragen, dan kunt u hiervoor telefonisch contact opnemen met het team Waterprocedures. Een medewerker van dit team staat u graag te woord en is bereikbaar via het telefoonnummer (0320) 274 911. ■

“Afwalwater mag niet in de sloot worden geloosd. Dan komen er te veel voedingsstoffen in het oppervlaktewater terecht.”

NAJAARSBESPUITINGEN

Nadat de oogst van het bouwland is gehaald, vindt in het najaar vaak nog een bespuiting met Roundup plaats. Perceelsranden of gehele percelen kleuren dan geel en hierna wordt het land meestal ondergeploegd. In het najaar worden ook bij veehouders graslandpercelen doodgespoten met Roundup, zodat hierna de tulpen de grond in kunnen. Voor deze najaarsbespuitingen moet u zich ook aan enkele regels houden en deze leest u hieronder.

Spuitvrije zone

Bij bespuitingen op graslandpercelen moet u een spuitvrije zone van 25 cm aanhouden. Voor bouwlandpercelen waarop geen gewas meer groeit of een groenbemester staat, geldt een spuitvrije zone van 50 cm. Het is de bedoeling dat de spuitvrije zone voor grasland naar 50 cm gaat, zodat dit gelijkgetrokken wordt.

In de spuitvrije zone mag u géén gewasbeschermingsmiddelen met de veldspuit toepassen. Het is alleen toegestaan om pleksgewijs en met een afgeschermd spuitdop (bijvoorbeeld rugspuit met afschermkapje) middelen te spuiten.

Veldspuit

In de 14 meter strook langs oppervlaktewater (ook droge sloten) moet u gebruik maken van driftarme spuitdoppen en een driftarme kantdop. Ook moet u ervoor zorgen dat de spuitdoppen niet hoger dan 50 cm boven het gras, de groenbemester of de kale grond hangen en mag u niet spuiten als het harder dan 5 m/s waait.

Roundup

Roundup is de verzamelnaam van vele gewasbeschermingsmiddelen met de werkzame stof glyfosaat. Volgens het Wettelijk Gebruiksvoorschrift van al deze middelen mag Roundup niet op

het sloottalud worden toegepast. Houd u daarom bij het spuiten van Roundup voldoende afstand tot de sloot, zodat glyfosaat niet op de slootkant terecht komt. Als medewerkers van het team Watertoezicht of medewerkers van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit een doodgespoten sloottalud constateren, dan kunnen zij hiervoor een boeterapport opmaken. Dit leidt niet alleen tot een geldboete voor u maar heeft ook gevolgen voor uw inkomenssteun. Wij gaan er echter vanuit dat u zorgvuldig werkt, zodat u dit voorkomt. ■

WATEROVERLAST ZUIDELIJK FLEVOLAND: SAMEN OPLOSSINGEN ZOEKEN

In de maanden maart en april van dit jaar heeft Waterschap Zuiderzeeland vier keukentafelgesprekken gehouden in Zuidelijk Flevoland. De hevige neerslag in oktober 2013 en de wateroverlast die op een aantal plekken is ervaren, vormde de aanleiding voor deze gesprekken. In totaal hebben circa dertig agrariërs uit het gebied aan de gesprekken deelgenomen. Een korte samenvatting van de uitkomsten leest u hieronder.

In de gesprekken zijn diverse vragen besproken en knelpunten aangedragen. Vanuit het waterschap is een toelichting gegeven op de neerslagsituatie en het functioneren van het watersysteem. Het waterschap heeft niet voor ieder knelpunt direct een oplossing beschikbaar.

Wat hebben we gehoord?

In hoofdlijnen zijn de volgende vragen en opmerkingen aan de orde geweest:

- Het gebied is onderhevig aan "slijtage". Door ongelijke bodemdaling functioneren kavelsloten niet optimaal. Verder is de drainage

verouderd en op diverse kavels aan vervanging toe. Herprofilering van kavelsloten of vernieuwing van de drainage heeft in een aantal gevallen tot positieve resultaten geleid.

- Door bodemdaling neemt de drooglegging af. Een deel van de kavels is "achterover gezakt". Dit betekent dat de afwatering niet optimaal is.
- Men ervaart dat het peilbeheer niet overal en altijd op orde is. Met name in de Roerdomptocht blijft het waterpeil te lang hoog staan.
- Met name in de Zuidlob wordt een toename van de kweldruk ervaren, met als gevolg hoge grondwaterstanden. Dit wordt toegeschreven aan de hogere peilen in de omliggende natuurgebieden.

Wat zijn de mogelijkheden?

Zoals aangegeven, hebben we vanuit het waterschap niet op alle vragen

en knelpunten direct een antwoord of een oplossing. Een deel van de oplossing, zoals het op profiel brengen van kavelsloten en draineren, ligt bij de grondgebruikers zelf. Vanuit het waterschap kiezen we drie oplossingsrichtingen:

1. Ondersteunen waar het kan: het waterschap kan ondersteuning bieden door bijvoorbeeld op verzoek de kavelsloot in te meten. Het blijft de verantwoordelijkheid van de grondgebruiker om tijdig de kavelsloot te onderhouden en te herprofilen of de kavel opnieuw te draineren.
2. Onderzoeken van knelpunten en oplossingen: we hebben in de gesprekken een aantal knelpunten en oplossingsrichtingen gehoord, die het waard zijn om verder te onderzoeken. Het gaat hierbij om:
 - onderzoek naar het effect van peilopzet in natuurgebieden op de toename van kweldruk in de Zuidlob;
 - onderzoek naar de peilschommelingen in de Roerdomptocht en mogelijkheden om dit te beperken;
 - onderzoek naar de mogelijkheid om bij gekantelde kavels de afvoer via de bermsloot te laten verlopen.
3. Vinger aan de pols houden: ten slotte zullen we als waterschap de vinger aan de pols blijven houden. Onze opzichters Watergangen zijn daarbij de ogen en oren in het veld. Heeft u vragen, of klachten over het dagelijks beheer en onderhoud, zoals de frequentie van maaien of baggeren, dan kunt u bij hen terecht. >

Opzichters Watergangen

Noordoostpolder: Rob Warmolts
Oostelijk Flevoland: Michel Sollie
Zuidelijk Flevoland: Benjamin Wijma

Telefoon: (0320) 274 911

Ook voor de lange termijnontwikkelingen houden we de vinger aan de pols. We monitoren de effecten van bodemdaling en klimaatverandering. Iedere zes jaar toetsen we of het watersysteem nog voldoet aan de normen voor wateroverlast.

Wat is de volgende stap?

Waterschap Zuiderzeeland nodigt de betrokken agrariërs in november opnieuw uit voor een gesprek. De resultaten van de hiervoor genoemde onderzoeken en het vervolg worden op dat moment besproken.

Keukentafelgesprek organiseren?

Heeft u belangstelling om een keukentafelgesprek op uw bedrijf te organiseren? Neem dan contact op met de afdeling Communicatie van Waterschap Zuiderzeeland. Dit kan per e-mail: communicatie@zuiderzeeland.nl of telefonisch: (0320) 274 911.

De keukentafelgesprekken vinden in principe op donderdagochtend plaats. Neemt u ook voor nadere informatie gerust contact met ons op.

Tijdens het keukentafelgesprek (van ca. 10.00 - 12.00 uur) kan en mag alles aan de orde komen. U kunt om opheldering vragen, vragen naar de toekomst van het waterbeheer, problemen aankaarten, etcetera. Verwacht niet dat Zuiderzeeland met panklare oplossingen komt tijdens de gesprekken. Wel kunnen zaken uitgelegd worden, begrip worden gevraagd of zaken later worden uitgezocht. Doel van de gesprekken is om meer wederzijds begrip te krijgen. ■

“We denken als waterschap graag met de agrariërs mee om tot een oplossing te komen.”

Luchtfoto van Zuidelijk Flevoland

“Meedenken en adviseren bij slootonderhoud”

Na de keukentafelgesprekken zijn zowel het waterschap als de agrariërs aan de slag gegaan. Benjamin Wijma, opzichter Watergangen in Zuidelijk Flevoland, vertelt dat hij ook bij zijn dagelijkse werkzaamheden merkt dat de agrariërs echt aan de slag zijn gegaan. “Om het overvloedige water snel af te kunnen voeren, is een goede drainage en sloot belangrijk. Het is een deel van de totale oplossing voor het gebied rond de Dodaarsweg, Roerdompweg en de Zuidlob. In deze drie gebieden in Zuidelijk Flevoland zijn de specifieke problemen verschillend. In Zuidelijk Flevoland is eind jaren zestig drainage aangelegd. Inmiddels is deze verouderd, waardoor veel agrariërs de drainage vervangen hebben. De nieuwe drainage ligt in veel gevallen dicht bij elkaar, waardoor je het water sneller kunt afvoeren”.

Om snel water af te voeren, is het in sommige gevallen ook nodig om de kavelsloten te herprofilen. “Agrariërs kunnen het waterschap altijd bellen voor advies. We bekijken dan de locatie om de situatie te bepalen. In sommige gevallen kun je meteen zien dat het slootprofiel niet voldoet aan de juiste afmetingen. Maar soms is het wat lastiger. In die gevallen meten we de sloot in en geven we op basis van die informatie advies. Op basis van dat advies kan de agrariër zelf bepalen wanneer hij zijn sloot gaat herprofilen en op welke manier. We denken als waterschap graag mee om zo tot een oplossing te komen.”

“Naast alle inspanningen van de agrariërs werken we als waterschap ook aan verschillende oplossingen. Zo gaan we naar verwachting in november 2015 de Roerdomptocht baggeren. Oorspronkelijk stonden deze werkzaamheden voor 2017 gepland, maar door de aanhoudende problemen hebben we besloten het baggeren te vervroegen”, aldus Benjamin Wijma.

ACTIEPLAN BODEM & WATER

Flevoland heeft een bijzondere geschiedenis in de wording van een polder. Eerst zeebodem, nu rond de zeventig jaar in gebruik voor

Bijeenkomst 'Goede grond goud voor het gewas' goed bezocht.

akkerbouw, melkvee, tuinbouw en fruitteelt. Elk gewas heeft specifieke behoefte aan mineralen en waterbeheer. De kwaliteit en kwantiteit van het gewas is zeer gerelateerd aan de conditie van de bodem. De samenwerkende organisaties LTO Noord, Waterschap Zuiderzeeland en Provincie Flevoland ondersteunen ondernemers in het verbeteren van de bodemconditie. Zo wil het Waterschap bijvoorbeeld maaisel terugbrengen op het land als compost. Op de bijeenkomst 'Goede grond goud voor het gewas' op 25 september jongstleden werden onder

leiding van het waterschap ervaringen gedeeld. Ook hebben er al een aantal ondernemers zich aangemeld om aan een verdere uitwerking mee te werken.

Voor de laatste informatie over verschillende thema's* rond het Actieplan Bodem & Water kunt u terecht op www.bodemenwaterflevoland.nl. ■

*Biomassa en organische stof in de bodem, bodemkwaliteit en productie, bodemkwaliteit en de vergroening GLB, emissiebeperking en het regionaal bouwplan (samenwerking tussen veehouderij en akkerbouw).

SPOELBEDRIJVEN

Dit najaar gaat Waterschap Zuiderzeeland de bloembollenspoelbedrijven controleren. Dit is natuurlijk niet nieuw. Wat wel nieuw is, is dat medewerkers van het team Watertoezicht nu ook buiten kantooruren controles gaan uitvoeren. Dit kan zowel 's avonds als op een zaterdag zijn. Daarnaast kunnen spoelbedrijven, als daar aanleiding voor is, vaker dan één keer per jaar een bezoek verwachten.

Aandachtspunten

Nog even de punten op een rij waar het waterschap op controleert:

- 1) Volledige (100%) recirculatie van het spoelwater. Vanuit de bezinkbassins mag geen spoelwater in oppervlaktewater worden geloosd. Dit geldt ook voor naspoelwater.
- 2) Opslag van organisch materiaal en grond uit de bezinkbassins.

Denk hierbij aan percolaatwater vanuit de bloembollenaafvalopslag (porriehoop) en het lekwater vanuit de spoelgrond.

- 3) Opslag van gespoelde bloembollen.
- 4) Inweken van bloembollen.
- 5) Ontsmetten en koken van bloembollen.

Voor de punten 3 t/m 5 geldt het volgende. Plaats de kisten met bloembollen zo dat er geen lekwater naar het oppervlaktewater kan afstromen. Denk hierbij ook aan de straatkolken in uw erf.

Bij alle genoemde activiteiten geldt dat géén lozing naar het oppervlaktewater mag plaatsvinden. Uit onderzoek blijkt namelijk dat door deze lozingen gewasbeschermingsmiddelen in het oppervlaktewater terechtkomen. Dit is niet alleen

slecht voor de waterkwaliteit maar ook het behoud van een effectief middelenpakket komt hiermee in gevaar.

Mochten de medewerkers van het waterschap toch een lozing constateren, dan zal het waterschap hier tegen optreden. Dit kan bestuursrechtelijk (bestuursdwang/dwangsom) en/of strafrechtelijk (geldboete) zijn.

Melding calamiteit

Het waterschap gaat er vanuit dat u lozingen van water met gewasbeschermingsmiddelen in het oppervlaktewater voorkomt. Mocht er toch een calamiteit ontstaan, meldt dit dan direct bij het waterschap. Medewerkers van het team Watertoezicht zijn hiervoor 24 uur per dag en 7 dagen per week bereikbaar op telefoonnummer 06 - 11 32 41 93. ■

Colofon Redactie: Waterschap Zuiderzeeland. Fotografie: Waterschap Zuiderzeeland, Aatjan Renders.

Vormgeving: Simons en Boom. Druk: OBT-Opmeer. www.zuiderzeeland.nl